

Hvo intet vover

Af Jonas Sanberg Jensen

Indhold

INTRODUKTION	2
HISTORIEN – KORT FORTALT	3
RAMMER	4
MILJØ	4
ROLLER	5
<i>Peter Meyer, Dramatikeren</i>	5
<i>Sofie Vestergaard, Kæresten</i>	5
<i>Kathrine Friis, Musen</i>	5
<i>David Petersen, Vennen</i>	6
PLOTLINIER	7
<i>Skriveblokeringen</i>	7
<i>Kæresteforholdet</i>	7
<i>Affæren</i>	7
<i>At forråde en ven</i>	7
VIRKEMIDLER	8
STRUKTUR	8
SPILLEDERENS OPGAVER	9
SPILLERBRIEFING	10
ROLLER	
SPILLEDERVEJLEDNING	

Tak til...

Tim Slumstrup Nielsen for at organisere og køre spiltest og give uvurderlig feedback.

Simon Steen Hansen for sparring og kommentarer.

Oliver Nøglebæk, Thomas Mertz, Martin Horn Pedersen og Henrik Dall for at deltage i spiltesten

Fredrik Axelzon og Anna Westerling for på Fastaval 2010 at have præsenteret mig for en kickass-struktur.

Marie Oscilowski for korrekturlæsning og for at finde sig i alt mit vrøvl omkring dette scenarie i tide og utide.

Introduktion

Velkommen til ”Hvo intet vover”, der er et scenarie skrevet til Fastaval 2011. Hvad end du læser scenariet, fordi du skal afvikle det som spilleleder eller ”bare” er interesseret læser, så byder jeg dig velkommen og håber du vil finde det fornøjeligt.

Scenariet er et drama, der beskæftiger sig med begreber som angst, løgn og det menneskelige behov for at blive bekræftet. Samtidigt kan fortællingen blive en tragisk tour-de-force igennem hvide løgne, værthuse, teatergarderober og gammelt nag.

Selve scenarieteksten, som du sidder med, indeholder en kort synopsis over fortællingen. Herefter følger en beskrivelse af rammer, blandt andet miljø, roller og plotlinier. Næste afsnit beskæftiger sig med en forklaring af scenariets virkemidler og en vejledning til spillederen. Derefter følger rollerne med dertilhørende scenebeskrivelser og endelig spillederens sceneoversigt. Spillederens oversigt indeholder alle spillernes scenebeskrivelser og bemærkninger til spillederen.

God læselyst...

Historien – kort fortalt

Scenariet handler om en dramatiker, Peter Meyer, der er hyldet som sin generations største geni med et enormt potentiale. Ved hans side står den søde kæreste Sofie, der vil gøre alt for ham. Men Peter har et problem, for han er ramt af en skriveblokada. Han kan ikke producere noget som helst, og det fylder ham med angst og sætter hans småneurotiske personlighed på en prøve. Men han kan ikke indrømme det, og lyver for alle omkring. Alle tror, at han er produktiv og i fuld gang. Forfatteren er hyret til at skrive et teaterstykke til teateret, og stykket har premiere om kort tid. Ikke et ord er skrevet endnu...

Arbejdet med stykket forener en gruppe tidligere venner. Peter og hans kæreste Sofie skal arbejde sammen med deres gamle ven David, der er tidligere alkoholiker og forfatter på vej til succes, samt skuespillerinden Kathrine, som har været Peters muse. Der er masser af problemer, gammelt nag og hemmeligheder imellem de fire, men de skal alle sammen arbejde på projektet.

Da historien starter er vi til pressemøde på teateret, hvor kulturpressen lefler for gruppen og stiller spørgsmål, der stiver deres egoer af. Efter pressekonferencen undskylder Peter sig, og får et voldsomt angstanfald alene på toilettet.

Vi gennemgår via første akt nogle af de begivenheder, der ligger til grund for gruppens interne problemer og skærmydsler. I anden akt begynder problemerne at blive tydelige, da premieren nærmer sig, og der stadig ikke er noget at arbejde med.

I tredje akt konfronteres gruppen af teaterets direktør, der forlanger svar, og alle er nu på dybt vand. Peter er nødt til at gå til bekendelse overfor sine gamle venner/fjender. Her skal regnskaberne gøres op, og alt det usagte skal frem. Endelig kommer premiereaftenen. Findes der et stykke? Er det godt? Eller er gruppen brudt endeligt sammen og medlemmerne efterladt alene, forladte og ødelagte?

Rammer

I følgende afsnit bliver scenariets ramme, miljø og roller kort beskrevet. De vigtigste plotlinier i fortællingen er samtidigt ridset op for at skabe overblik.

Miljø

Hvo intet vover foregår i et avantgardistisk kunstnermiljø i nutidens København. I det hele taget er miljøet vigtigere end den præcise geografiske placering. I dette afsnit finder du information om miljøet og de stemninger, der gerne skulle udledes omkring det i fortællingen.

Forestil dig et kunstnermiljø. Her blandes geniale kunstnere, hang-arounds og wannabes i herlig forening og hele blandingen krydres med store mængder alkohol og til tider narkotika. Det er et miljø, hvor image og succes betyder alt, og man ikke er bange for at sælge hinanden ud, hvis det sikrer en kassesucces. Men det er også det romantiske miljø, hvor enkelte har højere idealer og nægter at sælge kunstens sjæl for ussel mammon. Hvor man bejler til folkets gunst og samtidigt afskyr populisme. Det er et liv, der i høj grad leves om aftenen og natten. Punkfester blander sig med gallapremierer, og det er vigtigere at diskutere kunst over en latte, end det er at stemme til folketingsvalget. Man føler sig som noget særligt, når man er en del af den unge kulturelle elite. Folk er for unge til at have sommerhuse på Nordkysten, men lever alligevel godt og mangler sjældent noget. Der er selvfølgelig enkelte kunstnere, der lever fra hånden til munden, men i det her miljø har næsten alle oplevet i det mindste begrænset succes, så man slipper for at samle flasker for at købe mad. Til gengæld fordrer succes også tårnhøje krav til sig selv, og hvis man pludselig har solgt ud for opnå et hit eller bare viser sig kun at have et enkelt skud i bøssen, så er man ude. Det er en tiltrækkende og glittet verden for de uindviede, hvor berømtheder og mediepersonligheder gerne vil ses, men hvor de kun tolereres så længe de bidrager til den evige fest, enten med status eller med langt mere kontante fordele. Mæcenen er ikke forsvundet i den moderne verden – han er blot blevet redefineret.

Som den naturligeste ting i verden tager man i Operaen og nyder tonerne fra orkestergraven, hvorefter man tager til undergrundsudstillinger og diskuterer kvaliteten af den nyeste graffiti-kunst. Det er fremtidens elite, men nu er de blot unge og håbefulde. De er deres generations største ånder, der er på vej mod stjernerne eller blot på vej til at forsvinde. Sådan er kunstnerens skæbne – usikker, men i det mindste spændende.

Roller

Nedenfor findes en kort beskrivelse af scenariets roller. Spilledere anbefales naturligvis at læse også de roller, som spillerne får udleveret for at skabe et fuldstændigt overblik.

Peter Meyer, Dramatiker

Peter er dramatiker, og er tidligere anerkendt som sin generations store geni. Han har faktisk premiere på et nyt stykke om kort tid, men har samtidigt et problem: han er ikke begyndt at skrive det endnu. Han er ramt af en skriveblokering, der falder godt i tråd med hans småneurotiske og angstprægede personlighed. Udadtil lyser han af selvtillid og overskud, og han stikker folk omkring sig masser af løgne for at opretholde dette udtryk. Men tiden nærmer sig, og stykket er ikke nærmere færdiggørelse end sine begyndelse. Under scenariet vil han blive afkrævet nogle svar og tvunget til at forholde sig til sig selv og sine egne evner. Vil han få skrevet et stykke og vil det blive godt? Peters forhold til kæresten er vaklende, han har tidligere efterladt sin bedste ven i rendestenen for at opnå succes og har desuden ødelagt forholdet til sin muse ved i fuldskab at tilbringe en lidenskabelig nat med hende. Scenariets fortælling centrerer omkring skriveblokeringen og Peters personlige problemer, og bruger dette som et omdrejningspunkt for dramaet imellem rollerne.

Sofie Vestergaard, Kæresten

Sofie er Peters kæreste og har støttet ham uforbeholdent igennem de sidste tre år. Hun var en lovende fotograf, men har ikke produceret noget kunstnerisk eller udstillet siden hun tog det på sig at passe på Peter. Hun har altid været der for ham, ligeså meget fordi hun altid har vidst at han elskede hende, også når han ikke viste det. Hendes hverdag er gået med at indrette deres fælles hjem og holde fester for omgangskredsen. Nu er hun efterhånden ved at indse, at hvis hendes eget potentiale skal realiseres skal det snart ske, og at Peter måske ikke altid er så trofast, som han burde være. Hun har utallige gange hentet Peter, når han er besvimet på diverse værtshuse og har aldrig protesteret. Sofie har aldrig haft et godt forhold til Peters muse, som hun finder falsk og ligegyldig. Hun står ved en korsvej og er nødt til at beslutte sig for, hvad resten af hendes liv skal bruges på – Peter eller hende selv? Hun kan ikke udholde tanken om at være alene, men kan måske genopdage en gammel fascination af Peters kollega David.

Kathrine Friis, Musen

Kathrine er noget så sjældent som en muse. Hun er en smuk ung skuespillerinde med ben i næsen, der har været en del af alle Peters succeser – i sådan en grad, at han opfatter hende som en muse og har brug for hende for at skrive godt. Hun er mildest talt meget egocentrisk og ikke særlig intelligent, men hun er dygtig på en scene og hendes yppige krop har forført mange mænd. Hende og Peters forhold faldt fra hinanden, da de efter en yderst våd aften i byen, endte i hinandens arme og delte en meget lidenskabelig nat. Det brød hun sig ikke om, for hun mistede derved kontrollen og lod ham komme for tæt på. Som alle andre mænd i sin tilværelse, som ikke kunne kontrolleres via flirt, skubbede hun ham fra sig. Nu mangler han hende til sit stykke, hvor hun er hyret af teateret til at spille med, og hun mangler hans arbejde til fortsat at gøre hende til en stjerne. Hendes mange flirter og generelle udnyttelse af mænd er nemlig endelig ved at give bagslag; hun har svært ved at finde arbejde og endnu sværere ved at finde venner. Hun lever af bekræftelse fra sine omgivelser og er skrækslagen for den dag, hvor mænd ikke længere begærer hende og kvinder ikke længere misunder

hende. Enten skal stykket være en stor succes, eller også må hun finde nye og grønnere græsgange. Måske får en hemmelig drøm om at skrive digte muligheden for at blive levet ud?

David Petersen, Vennen

David er først og fremmest en vred mand. Han var oprindeligt en del af samme slæng som Peter, men da Peter så sin chance for succes efterlod han David på gulvet. Det sendte ham ud i en spiral af druk og dårlig livsførelse. Han var helt nede at røre bunden og måtte sendes på afvænnning med venners hjælp. I al den tid skrev han intet – desillusioneret over sin vens forræderi og fyldt med had til verden lod han sig selv forfalde. Han var en ynkelig undskyldning for et menneske til sidst. Den slags mand som man undgår på gaden og ynker i sit stille sind. Han blev afvænnet fra alkohol og narkotika og begyndte langsomt men sikkert at skrive igen. Han har haft et par mindre succeser med novellesamlinger og er nu blevet hyret af Teateret til at skrive forestillingen sammen med Peter – en opgave han har meget delte meninger om. Dels er han stadig fyldt med vrede over fortiden, hvilket giver de to et anstrengt forhold og dels er han meget opmærksom på, at hvis forestillingen går godt, kan det blive hans billet til endnu større succes end Peter nogensinde har haft. Samtidigt har David altid været forelsket i Peters kæreste Sofie. At efterlade ham på bunden ville ikke være dårligt, og David har i virkeligheden altid været den mest inspirerede af de to. Er han villig til at efterlade en mand i sølet, når han selv har prøvet det? Eller er han bedre end som så? Hævnen er muligvis sød, men den er ikke nødvendigvis særlig rar.

Plotlinier

Skriveblokeringen

Omdrejningspunktet i scenariet er fortællingen om den neurotiske, angste og evigt lyvende dramatiker, der ikke har noget kunstværk, men som har premiere om ganske kort tid. Alle rollerne er involverede i stykket og har interesse i at det bliver en succes. Men mange har også modsatrettede følelser i forhold til Dramatikerens og ønsker ham langt væk. De personlige forviklinger skal løses op eller kulminere før der kan blive et stykke. Hele scenariet er en jagt på stykket, der jo skal laves eller droppes under et vist tidspres. Alle rollernes fremtid afhænger af det forbandede teaterstykke.

Kæresteforholdet

Peter og Sofies forhold knager voldsomt. De har hver deres forventninger til forholdet og de er ikke afstemte. Sofie vil gerne realisere sig selv, mens Peter egentlig er tilfreds med at have hende som støtte derhjemme. Han kan ikke blive en kæmpe succes, hvis hun jager omkring. Han skal bruge fuldstændig fokus. Sofie er ved at indse, at Peter ikke er verdens bedste kæreste og skal træffe et valg om hun vil kæmpe for deres forhold eller kaste håndklædet i ringen for at forsøge noget andet og mere. Samtidigt spørger David i kulissen. Han og Sofie har altid godt kunne lide hinanden, og Sofie kan potentielt ende i hans arme i løbet af fortællingen.

Affæren

Peter og Kathrine har flirtet i lang tid, hvilket kulminerede i et par timers beruset lidenskab. Nu er deres forhold helt til rotterne, men de har brug for hinanden. Enten skal de beslutte sig for at bryde med hinanden helt, eller også skal de reparere deres arbejdsforhold så meget, at samarbejde er muligt igen. Og det skal alt sammen helst ske uden det bliver for offentligt. Ingen af dem kan tåle, at deres fejltrin kommer offentligheden for øre. Kunstneren har brug for sin muse og hvad er en muse uden kunstner?

At forråde en ven

David blev forladt på bunden af samfundet. Peter stjal ikke decideret hans arbejde, men ignorerede hans forfald. Nu er det tid til hævn, men samtidigt er det svært at være alt for destruktiv overfor en mand, der skal være med til at sikre én succes. Tilliden imellem de to gamle venner, der ellers har gjort byen usikker mange gange, er på et lavpunkt. Indser Peter, at han har begået en fejl? Og hvad siger alle andre til, at han sådan forlod sin ven? Der er masser af muligheder for at fortidens synder kommer frem i lyset og får meget stor betydning for nutiden.

Virkemidler

I dette afsnit beskrives scenariets struktur og virkemidler. Det indeholder desuden gode råd til dig som spilleleder.

Struktur

Hvo intet vover er et scenarie med en kombination af stram struktur og spillerindflydelse. Scenariet består af tre akter, der hver indeholder tre prædefinerede scener. Hver enkelt akt har præmisser, der er med til at beskrive, hvad formålet med scenerne er. Herudover er der en kort prolog, hvor scenariet sættes i gang, og en epilog, hvor trådene samles og fortællingen afsluttes.

En vigtig del af strukturen i scenariet, er det faktum, at hver af scenerne har klart definerede hovedpersoner og bipersoner. Det betyder, at selvom spillerne fastholder deres roller igennem hele scenariet, så er der forskel på hvilke roller hver enkelt scene har fokus på. Dette er konsekvensen af, at scenariet fokuserer på at skabe en fælles fortælling og samtidigt den erkendelse, at det bedst kan opnås, hvis alle rollerne ikke har behov for at ”kræve deres ret” i alle scener.

I alle tre akter findes der desuden monologscener, hvor alle rollerne på skift skal fremføre en monolog. Deres formål er at lade spillerne i fællesskab beskrive et forløb, en stemning eller en situation. Det giver mulighed for at udtrykke rollernes indre liv, samt at give spillerne mulighed for at fornemme, hvor de andre roller er på vej hen. Det skulle gerne hjælpe til at fortællingen bliver bedre, og at man som spiller tager hensyn til hinanden.

Prolog: Scenariets hovedfortælling slås an og det præsenteres for spillerne, at deres roller arbejder under et enormt tidspres for at gøre teaterstykket færdigt. Samtidigt har pressemøde-formen til formål at lade spillerne svare som deres roller og slå selve tonen i scenariet an.

Første akt: Scenariets roller og deres konflikter præsenteres. Hele akten foregår i fortiden. Her er det essentielt, at selvom grundlaget for scenariets konflikter præsenteres må de ikke optrappes for kraftigt på dette tidspunkt. Hver eneste scene skal fungere som præsentation af karaktertræk eller konflikter. Her har spillerne også første virkelige mulighed for at interagere med hinanden.

Anden akt: Nu optrappes konflikterne – både i forhold til hovedtemaet, hvor teaterstykket ikke eksisterer, men også mellem rollerne. Her bliver rollerne for første gang konfronteret med deres teaterprojekt eller mangel på samme. Alle scener skal fungere som optrapning af en konflikt.

Tredje akt: Her skal konflikterne kulminere, men ikke nødvendigvis afsluttes helt. Enten skal Dramatikerens få en åbenbaring eller indrømme, at der ikke findes noget stykke. De enkelte konflikter mellem rollerne skal forløses og helst på en måde, der er med til at bidrage til den fælles fortælling. Hver enkelt scene skal indeholde et element, hvor rollerne afkræves svar eller handlinger som konsekvens af fortællingen.

Epilog: Med udgangspunkt i den planlagte premiereaftenen binder spillederen trådene sammen. Spillerne og rollerne involveres, så de får mulighed for at afslutte deres personlige historie. Her skal den fortælle-mæssige konklusion drages.

Spillelederens opgaver

Det er din opgave som spilleleder at sætte scener, følge dem tæt og cutte dem, når det passer med den dramatiske timing. Det kan være en udfordring, men hver enkelt scene er andetsteds i nærværende dokument beskrevet indgående, hvilket skulle give hjælp. Det er også din opgave at holde styr på den overordnede fortælling.

At sætte en scene i dette scenarie handler grundlæggende om at beskrive. Som spilleleder skal du beskrive omgivelserne for spillerne og udgangspunktet for deres roller. Herefter skal du læne dig tilbage, følge historien og eventuelt introducere bipersoner, der kan drive historien hensigtsmæssigt fremad. Når du mener scenen er ved at være gennemspillet og har udlevet sit dramatiske potentiale, cutter du scenen. Intet er værre end en langtrukken scene, der for længst har brugt sin energi og udlevet sit formål, men som fortsætter med ligegyldig small-talk og irrelevante handlinger. Vær hensynsfuld, men konsekvent når du cutter scener. Vær på samme måde opmærksom på, at scenariet ikke bliver hverken for langt eller jappet igennem. Der skal gerne være et naturligt flow igennem scenerne. I din oversigt findes forslag til, hvad spillerne skal have ud af scenerne før de afsluttes – brug disse forslag til at afgøre hvornår du cutter scenen. Husk også, at tavshed i scener ikke nødvendigvis betyder inaktivitet.

Du skal som udgangspunkt sætte alle scenerne i gang, men især prolog og epilog kræver en mere aktiv rolle fra din side. Her er du i førersædet, fordi det er vigtigt at tonen i scenariet dels slås an og alting kommer i gang, og dels at historiens tråde væves sammen og alle føler der kommer en fornuftig afslutning på fortællingen.

En meget vigtig del af dit arbejde som spilleleder er at sørge for briefing af spillerne inden scenariets start. Den må gerne tage tid. Sørg for at alle er klar og nogenlunde friske inden scenariet påbegyndes. Hvis du ønsker kan du desuden benytte opvarmningsøvelser efter eget valg

Spillerbriefing

Nedenfor har jeg opskrevet de emner, jeg mener du som spilleleder bør tale med spillerne inden spilstart. Denne briefing har dels til formål at informere, men du kan også bruge det til at vejlede stemningen og vurdere spillertyper i gruppen.

- 1) Begynd med at høre spillernes forventninger til scenariet. Spørg dem hvad de tror de skal spille udfra foromtalen og hvilken slags rollespil de godt kan lide. Opfordr til fri snak og få alle til at sige et par ord.
- 2) Fortæl om scenariets hovedtematik og stemning. Beskriv kort, at scenariet er et tragisk drama.
- 3) Udspørg spillerne om hvilken form for rollespil de foretrækker. Scenariet kan køres både som traditionelt bordscenarie og semi-live, og jeg foreslår det sidste. Men hvis nogen i gruppen ikke bryder sig om den spillestil, så kørs det traditionelt i stedet.
- 4) Opfordr spillerne til at være med til at beskrive i scenerne og gør dem opmærksom på, at de indenfor en ramme skal skabe en fælles historie. Scenariet er uden hemmeligheder imellem spillerne, men der kan sagtens være hemmeligheder imellem roller. Alting foregår i lokalet og ingen skal udenfor døren eller har hemmelige samtaler med spillelederen.
- 5) Beskriv spillemekanikkens tre vigtige elementer: hvordan hver scene har definerede hoved –og bipersoner og hvordan en monologscene fungerer.
- 6) Fortæl at din rolle som spilleleder er at starte og slutte scener, samt at spille biroller. Du skal forsøge at samle trådene og være vejleder undervejs.
- 7) Del rollerne ud. Der er ikke nogen specielle hensyn at tage i fordelingen, men brug din opfattelse af spillerne og deres beretning om hvilken type rollespil de godt kan lide som udgangspunkt. Giv rigelig tid og lad spillerne stille eventuelle spørgsmål til rollerne. Vær opmærksom på, at rollerne ikke er særlig lange, og det er meningen at spillerne skal opdage rollerne i løbet af de første akter. Gennemgå gerne basisrelationer mellem rollerne. At der er en dramatiker, hans kæreste, hans muse og hans gamle ven. At alle kender hinanden fra gamle dage.
- 8) Gennemgå scenariets struktur i store træk ved hjælp af rollerne. De indeholder alt spillerne har brug for i løbet af scenariet. At akterne har præmisser og hvordan en side i rollen er opbygget bør også fortælles. En overskrift, beskrivelse af hvem der er hovedpersoner, en fælles scenebeskrivelse, en personlig beskrivelse til rollen samt hvornår scenen bør slutte. Du må gerne opfordre til at folk ikke læser forud i deres rolle. Dertil skal det siges, at rollerne bør printes således at der er to sider roller på et A4-ark, og dette ark klippes over på midten. Det er rarest at kigge på, og modvirker at man læser foran.

Vær ikke bange for at den indledende spillerbriefing tager for meget tid. Den er essentiel for at scenariet kan fungere.